

Valdemarsviks kommun
kommun@valdemarsvik.se

2024-03-01

1 (7)

Dnr SI 2022:583

Uppföljningsbeslut

efter kvalitetsgranskning av skolor i kommuner
med låg utbildningsnivå vid Vammarskolan 4–9 i
Valdemarsviks kommun

Bakgrund

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning avseende med vilken kvalitet Vammarskolan 4-9 arbetar för att genom undervisning och studie- och yrkesvägledning stärka elevernas tillit till den egna förmågan, ge dem möjlighet till utveckling och en bred bild av möjliga studie- och yrkesval. Granskningen genomfördes under våren 2023 och har omfattat årskurserna 7–9 vid den aktuella skolan.

Vid granskningen bedömde Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom tre utvecklingsområden som angetts i beslut den 19 juni 2023, dnr SI 2022:583.

Skolinspektionen begärde att huvudmannen för Vammarskolan 4-9 senast den 18 december 2023 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Valdemarsviks kommun har inkommit med en sådan redovisning den 15 december 2023.

Beslut efter uppföljning:

Skolinspektionen bedömer vidtagna åtgärder på följande sätt:

Område 1: Stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt och stärka elevernas tillit till den egna förmågan

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Område 2: Vidga elevernas perspektiv på framtida studie- och yrkesval

Huvudmannen har i sin redovisning visat att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder. Åtgärderna motsvarar Skolinspektionens bedömning av vilket arbete som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats. Skolinspektionen förutsätter att skolan i arbetet med att vidga elevernas perspektiv även arbetar för att synliggöra, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön samt social och kulturell bakgrund som kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.

Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Område 1: Stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt och stärka elevernas tillit till den egna förmågan

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärarna behöver utveckla sin undervisning så att alla elever ges stöd, stimulans och utmaningar utifrån sina kunskapsmässiga nivåer. Vissa lärare behöver även säkerställa att undervisningen präglas av en hög tillit till elevernas förmåga samt inte färgas av negativa föreställningar om vissa elevgrupper. Vidare behöver lärarna ge eleverna kontinuerlig återkoppling som innehåller information om elevernas styrkor och hur de kan utvecklas mot målen.

Skolinspektionen bedömer att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder som kommer att kunna höja kvaliteten inom aktuellt område.

Av huvudmannens redovisning framkommer att skolenheten under höstterminen 2023 arbetat utifrån Skolinspektionens beslut i den aktuella kvalitetsgranskningen för att utveckla undervisningen och främja alla elevers utveckling, lärande och motivation. Huvudmannen uppger att undervisningens kvalitet har ökat genom att lärarna i arbetslagen har diskuterat bland annat yrkesetik, hur undervisning ska utformas utifrån olika kunskapsnivåer, formativ bedömning, förtydligande av mål och synliggörande av vad som krävs av eleverna för varje betygssteg. Vidare framgår att lärarna numera ger eleverna återkoppling formativt under lektionerna samt via skolans lärportal i samtliga ämnen. Lärarna avsätter även tid varje lektion för att eleverna ska få möjlighet att sätta sig in i den återkoppling de fått under lektionen för att de ska ges möjlighet att reflektera över och utvärdera sitt lärande och sina målsättningar.

Huvudmannen anger att lärarna samtalar om olika begränsande normer kring elever i arbetslagen i syfte att öka lärarnas medvetenhet om dessa normer så att deras förväntningar och tillit inte begränsas av föreställningar om kön eller social och kulturell bakgrund. Av redovisningen framkommer att skolenheten under vårterminen 2024 arbetar vidare med diskussioner i arbetslagen för att ytterligare utveckla undervisningen och stimulera eleverna att utvecklas så långt som möjligt samt stärka elevernas tillit till den egna förmågan.

Huvudmannen anger att skolenhetens kvalitet inom området utvecklats genom höstterminens arbete kring normer, återkoppling samt stöd samt stimulans och

utmaningar i undervisningen utifrån elevernas kunskapsmässiga nivåer, men att det ännu är för tidigt för att bedöma vilka sammantagna effekter utvecklingsarbetet får. Av redovisningen framgår även att medvetenheten hos lärarna ökat kring vikten av höga förväntningar och hög tillit till elevernas förmåga samt av ett medvetet arbete med återkoppling för att stärka elevernas motivation. Huvudmannen uppger att förväntade effekter på sikt av utvecklingsarbetet är att lärarna genom sitt arbete kan stärka elevernas framtidstro och att fler elever blir motiverade att nå längre i sin kunskapsutveckling för att öka sina valmöjligheter i framtida studie- och yrkesliv.

Av redovisningen framgår att ytterligare åtgärder planerats. Exempelvis kommer lärarna att besöka varandras klassrum för att observera undervisningen som en del av det kollegiala lärandet, lärarna kommer att arbeta för att vidareutveckla återkopplingen till eleverna och även arbeta för att stärka elevernas självförtroende. Vidare uppger huvudmannen att skolenheten kommer att utöka sambedömningen för att stärka förutsättningarna för lärarnas samarbete och samsyn kring hur kunskapskraven ska tolkas och hur dessa kan tydliggöras för eleverna. I redovisningen framkommer också att skolenheten tidigare hade en arbetsgrupp som analyserade elevernas resultat för att identifiera mönster och att denna grupp kommer att startas upp igen för att utifrån analysen kunna vägleda lärarna i planeringen av undervisningen.

Område 2: Vidga elevernas perspektiv på framtida studie- och yrkesval

Skolinspektionen bedömde att utvecklingsarbeten behövde inledas inom följande områden:

- Lärarna behöver utveckla arbetet med att integrera studie- och yrkesvägledningen i undervisningen. I detta arbete behöver lärarna i större utsträckning visa på skolarbetets betydelse för elevernas framtidsutsikter och koppla samman skolämnen med vägledning inför elevernas framtida val. Lärarna behöver också i högre grad visa på en variation av utbildningsvägar, yrken och branscher samt ge eleverna möjlighet att i undervisningen utveckla förmågan att göra medvetna och välinformerade val i förhållande till sina framtida mål.
- Rektorn behöver tydligare förmedla till lärarna att de ska integrera studie- och yrkesvägledning i sina undervisningsämnen och försäkra sig om att de gör detta. Rektorn behöver ge lärarna förutsättningar för detta arbete. Rektorn behöver även säkerställa att studie- och yrkesvägledarens kompetens används som en resurs för lärarna i arbetet med integreringen. Därtill behöver rektorn förmedla betydelsen av att elever får en bred bild av möjliga studie- och yrkesval. I detta arbete behöver rektorn se till att skolans studie- och

yrkesvägledning verkar för att elevernas studie- och yrkesval inte begränsas av föreställningar om kön eller av social eller kulturell bakgrund.

Skolinspektionen bedömer att rektorn med personal har vidtagit vissa åtgärder och planerat för att vidta ytterligare åtgärder som kommer att kunna höja kvaliteten inom aktuellt område.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn skapat förutsättningar för lärarna att integrera studie- och yrkesvägledning i sina undervisningsämnen genom att fyra halvdagar avsatts för utvecklingsområdet. Under dessa dagar har rektorn med personal diskuterat och planerat insatser utifrån Skolinspektionens beslut och läroplanens skrivningar kring studie- och yrkesvägledning i undervisningen samt besökt en gymnasieskola för att få mer kunskap och förståelse kring gymnasieskolan. Vidare framkommer att rektorn säkerställt att studie- och yrkesvägledarens kompetens används som en resurs för lärarna i arbetet med integrering av studie- och yrkesvägledning i undervisningen genom att studie- och yrkesvägledaren numera ska delta i lärarnas ämnes- och arbetslagsmöten och att området ska diskuteras under dessa träffar. Huvudmannen uppger i redovisningen att studie- och yrkesvägledaren avslutade sin tjänst innan arbetet hann påbörjas men att en studie- och yrkesvägledare har rekryterats och insatsen kommer att påbörjas under vårterminen 2024.

Av huvudmannens redovisning framkommer att skolenheten under höstterminen 2023 arbetat med att öka integreringen av studie- och yrkesvägledning i undervisningen i samtliga ämnen för att vidga elevernas perspektiv och ge dem goda förutsättningar att göra väl underbyggda val. Exempelvis så arbetar alla lärare numera med att visa på olika yrken som är kopplade till undervisningsämnena för att vidga elevernas perspektiv på möjliga studie- och yrkesval och bidra till ökad motivation. Under mentorstiden diskuterar lärarna och eleverna studie- och yrkesliv för att visa på en variation av möjliga utbildningsvägar, yrken och branscher samt för att ge eleverna möjlighet att reflektera kring sig själva och sin utveckling i förhållande till sina framtida mål och olika studie- och yrkesval.

Huvudmannen uppger att skolenheten genomförde en studiedag den 8 januari 2024 för att följa upp höstterminens insatser och planera vårterminens fortsatta arbete inom utvecklingsområdet. Vidare framkommer att skolenheten under sommaren 2024 kommer att utforma en plan för kommande läsårs insatser.

Huvudmannen anger i redovisningen att skolenhetens kvalitet inom området utvecklats genom att lärarna arbetar mer systematiskt och medvetet med integreringen av studie- och yrkesvägledning i undervisningen. Vidare framgår att förväntade effekter på längre

sikt av lärarnas arbete med att vidga elevernas kunskap och tankar om framtida studie- och yrkesval ska leda till en ökad medvetenhet om vilka yrken som finns, samt en ökad motivation och högre måluppfyllelse hos eleverna.

Av redovisningen framgår att ytterligare insatser planerats som kommer att kunna höja kvaliteten inom aktuellt område. Kommunens plan för studie- och yrkesvägledning revideras för att tydliggöra integrering av studie- och yrkesvägledning i undervisningen i samtliga årskurser och ämnen. Planen kommer att implementeras på skolenheten när den är färdigställd. Exempel på andra planerade insatser som kommer att höja kvaliteten inom utvecklingsområdet är studiebesök på en variation av olika arbetsplatser och att en arbetsmarknadsdag kommer att införas för att bredda elevernas syn på framtida yrkesval.

Skolinspektionen förutsätter att skolan i arbetet med att vidga elevernas perspektiv även arbetar för att synliggöra, problematisera och visa på alternativ till traditionella föreställningar om kön samt social och kulturell bakgrund som kan begränsa elevernas framtida studie- och yrkesval.

På Skolinspektionens vägnar

Beslutet har fattats av Caroline Engskär, beslutsfattare.

I den slutliga handläggningen har även föredragande Jessica Kristoffersson medverkat.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: [Skolor i kommuner med låg utbildningsnivå \(skolinspektionen.se\)](https://skolinspektionen.se/om-kvalitetsgranskningen).

Bilaga 1: Författningsstöd

Område 1:

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22). 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. 2.2 Kunskaper.

Område 2:

Författningsstöd

2 kap. 29 § skollagen (2010:800).

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22). 1. Skolans värdegrund och uppdrag. En likvärdig utbildning. Skolans uppdrag. 2.1 Normer och värden. 2.2 Kunskaper. 2.6 Skolan och omvärlden. 2.8 Rektorns ansvar.